

Toni Morrison
IUBIRE

Serie de autor

Toni Morrison

IUBIRE

Traducere din limba engleză
și note de Mihnea Gafița

EDITURA
ART

Redactor: Mihaela Dobrescu
Tehnoredactor: Ionuț Pastoriu
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MORRISON, TONI

Iubire / Toni Morrison; trad. de Mihnea Gafița.

București: Art, 2015

ISBN 978-606-710-198-0

I. Gafița, Mihnea (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Toni Morrison

Love

Copyright © Toni Morrison, 2003

First published in the United States of America in 2003 by

Alfred A. Knopf.

© Grupul Editorial ART, 2015, pentru prezenta ediție

Picioarele femeilor sunt desfăcute larg, așa că eu îmi cânt. Bărbații sunt din ce în ce mai nervoși, dar știu că pentru ei se-ntâmplă. Se liniștesc. Să stai deoparte, să nu poți face nimic altceva decât să te uiți – este o încercare, dar eu nu scot o vorbă. Oricum, de felul meu sunt o fire potolită. Când eram copil, eram considerată respectuoasă; în tinerețe, treceam drept o femeie discretă. Mai târziu, se spunea despre mine că posed înțelepciunea maturității. În ziua de astăzi, dacă taci, ești privit ca o ciudățenie și marea majoritate a celor de-o rasă cu mine par să fi uitat cât de frumos este să spui mult, vorbind puțin. Astăzi, limbile funcționează cu de la ele putere, fără nici un ajutor din partea minții. Și totuși, mai demult eram în stare să port o discuție normală și, dacă se ivea ocazia, știam să-mi susțin punctul de vedere cu destulă putere, cât să pun stavilă unui pântec – sau unui cuțit. Dar acum nu mai sunt, pentru că-n anii șaptezeci, când femeile au început să se așeze călare pe scaunele întoarse cu spatele și să danseze la televizor scoțându-și în față rușinea, când revistele au început să publice dosuri și coapse văzute chiar dintre ele, de parcă atât ar însemna o femeie – mă rog, eu de pe-atunci am tăcut cu totul. Până când femeile au acceptat să-și desfacă picioarele în public, mai existau secrete – unele de păstrat, altele de spus mai departe. Și-acum? Nu mai există. La ordinea zilei este ca totul să fie

pe față, așa că eu îmi cânt. Vorbele-mi dansează în cap după muzica pe care o am pe buze. Oamenii mai vin pe-a-ici ca să mănânce crabi, ca să-și omoare timpul și parcă nu observă niciodată – sau nu le pasă – că numai ei vorbesc. Eu sunt fundalul, sunt ca muzica din film, care-și ia elan când cei doi amorezi se văd pentru prima oară sau când soțul se plimbă de unul singur pe țărmul mării, întrebându-se în sinea lui dacă l-o fi văzut cineva când făcuse ticăloșia de la care nu se putuse abține. Fredonatul meu le dă curaj oamenilor; îi ajută să-și pună ordine-n gânduri, ca pe Mildred Pierce, când a hotărât că trebuia să meargă ea la pușcărie în locul fiică-sii. Presupun că fredonatul meu, blând cum este, are și genul ăsta de influență. La fel se întâmplă cu Mood Indigo¹, când o auzi răsunând pe deasupra valurilor – te poate face să-ți schimbi felul de-a înota. Nu-i vorba, că nu te împinge să te scufunzi, dar îți poate stabili ritmul în care să dai din brațe sau te poate păcăli și face să crezi că ești și deștept, și norocos. Și-atunci, de ce să nu te duci tu înot până mai departe, și încă puțin – și mai departe? Ce treabă ai tu cu adâncurile? Sunt pe-acolo pe undeva, jos de tot, și n-au nimic de-a face cu sângele care-ți gonește prin vene la îndemnul trompetelor și-al clapelor de pian, este? Sigur că eu nu-mi doresc asemenea putere. Fredonatul meu, de cele mai multe ori, e pe mutește, în sinea mea, potrivit pentru o femeie bătrână pe care lumea o face să se simtă prost – este felul ei de-a obiecta față de cum evoluează secolul. Față de cum se știu toate și nimic nu se înțelege. Poate c-a fost la fel întotdeauna, dar eu numai acum vreo treizeci de ani am realizat că prostituatele, la care toată lumea se uita cu admirație pentru cât erau de

¹ Titlul unei compoziții de jazz, pe muzică de Duke Ellington și Barney Bigard și pe versuri de Irving Mills.

cinstite, au impus întotdeauna stilul. Sau, mă rog, poate că nu pentru cinste le admirau toți, cât pentru succesul pe care-l aveau. Chiar și așa, călărind scaunele și dansând pe jumătate goale la televizor, femeile-astea din anii nouăzeci nu diferă prea mult de femeile respectabile care locuiesc pe aici, primprejur. Asta-i zonă de coastă, umedă și cu frică de Dumnezeu, și nesăbuiința femeiască e mult prea tare și-adânc înrădăcinată pentru pantalonii scurți prea scurți, pentru șlapi sau pentru aparatele de fotografiat. Dar și atunci, ca și acum, cu sau fără chiloți decenti pe ele, femeile năbădăioase n-au știut niciodată să-și ascundă nevinovăția – au păstrat un soi de nădejde ca de râsu’-plânsu’ că prințul lor personal era deja pornit la drum către ele. Mai cu seamă cele dure, cu șișu-n mână și limba spurcată, sau cele suleme-nite bine, cu mașini de două locuri și cutiuțe doldora de prafuri. Nici măcar cele care-și poartă cicatricile ca pe niște medalii de la Președinte și ciorapii rostogoliți până jos, la glezne – nici ele nu pot s-ascundă copilașul ca un amor, fetița drăgălașă pitulată pe undeva înăuntru, printre coaste, să zicem, sau înapoia inimii. Bineînțeles că toate au câte o poveste mai mult sau mai puțin tristă – cum li s-a dat prea multă atenție, sau prea puțină, sau din cea mai rea cu putință. Vreo poveste cu tătici ca niște balauri și cu bărbați lipsiți de inimă, sau cu mămici rele și cu prietene care le-au trădat. Fiecare asemenea poveste are în ea câte un monstru care le-a făcut să fie dure, mai degrabă decât curajoase, drept care preferă să-și desfacă picioarele, și nu inima, unde stă pus bine copilașul acela de taină.

Uneori, atât de adâncă e rana, încât nu e suficientă o poveste de genul „mai amărât ca mine nu e nimeni“. Atunci, singura soluție posibilă, singura explicație pentru nebunia care se acumulează, care le doboară pe femei și le face să se

urască între ele și să-și distrugă copiii, rămâne cine-știe-ce rău din afară. De unde sunt eu de fel, din Susul-Plăjii, oamenii vorbeau despre niște fințe cărora le spuneau Momâie-Polițai – niște pocitanii cu pălării mari, care țâșneau parcă din apa oceanului ca să dea iama-n femeile ușuratece și să-i înghită întregi pe copiii neascultători. Mama mea avusese și ea de-a face cu fințele-alea în copilărie și oamenii ajunseseră de le visau chiar și cu ochii deschiși. O vreme dispăruseră, dar apoi se întorseseră, cu pălării noi, parcă mai mari – prin anii patruzeci, când s-au petrecut pe țărm câteva lucruri comentate la modul: „Uite-acolo, vezi, ce ți-am spus io?“ Cum a fost, de pildă, cu femeia aia care se tăvălise prin nisip cu bărbatul vecinei și chiar a doua zi a lovit-o damblaua la fabrica de conserve, de i s-a învățoșat mâna pe cleștele de apucat cutiile – și n-avea decât douăzeci-și-nouă de ani pe vremea aia. Sau altă femeie, care locuia tocmai în Silk și nici nu vroia să știe de oamenii din Susul-Plăjii – asta ce-a făcut: a luat o lanternă și un act de vânzare-cumpărare și le-a ascuns în nisipul de pe plaja din fața casei lui socru-său, în ideea că trimitea ea vreun bătut-în-cap să le dezgroape în timpul nopții. Dar amărâta de noră și-a rupt încheietura mâinii încercând să le împiedice pe rivalele ei – și Klan-ul – să pună laba pe hârțiile pe care le furase. Bineînțeles că nimeni nu putea spune cu mâna pe inimă că văzuse vreun Momâie-Polițai în timpul nenorocirilor abătute peste capetele acelor femei vinovate, dar eu știam că erau prin preajmă și știam și cum arătau, pentru că-i văzusem în 1942, când niște copii tari de cap se duseseră înot până dincolo de frânghia de siguranță și se înecaseră. Nici n-apucaseră bine să se ducă la fund, că se și îngrămădiseră nori de furtună deasupra unei mame care zbigera cât putea și unor vilegiaturiști ieșiți la picnic și

rămași fără grai; și-n clipa următoare, norii s-au transformat în mutre rânjite, cu dinții ca ostrețele gardului, acoperite de pălării cu borurile largi de tot. Unii ziceau că se auzea cum tuna, dar eu jur c-am auzit icnete de bucurie. De-atunci înainte, cât au durat anii cincizeci, s-au tot legănat pe crestele valurilor, și-au făcut veacul de-a lungul plajelor, gata în orice moment să dea iama la apusul soarelui (când, se știe, pofta e cea mai aprinsă, când toți bulumaciile vânează cuiburile și părinții neglijenți se găesc să moțăie). Sigur că pe cei mai mulți dintre demoni îi apucă foamea pe la ora cinei – dovadă noi, ăștia. Dar Momâie-Polițailor le plăcea să se fâțâie și noaptea, mai ales atunci când hotelul era plin de oaspeți îmbătați de muzica de dans, de aerul sărat sau ispițiți de apa mării care sclipea la lumina stelelor. Asta se-ntâmpla pe vremea când Hotelul și Complexul Cosey erau cea mai bună și mai binecunoscută stațiune de vacanță pentru oamenii de culoare de pe Coasta de Est. Aici venea toată lumea: Lil Green², Fatha Hines³, T-Bone Walker⁴, Jimmy Lunceford⁵, Picăturile de Bucurie⁶, plus oaspeți de departe, tocmai de la New York sau din Michigan, care abia așteptau s-ajungă la Cosey. Golful Sooker colcăia de ofițeri secunzi și de proaspete mămică; de tineri profesori, de proprietari de terenuri, doctori și oameni de afaceri. Oriunde întorceai capul, vedeai copii care stăteau

² Lil(lian) Green (1919–1954), cântăreață de blues și compozitoare.

³ Earl Kenneth Hines, cunoscut sub numele de scenă Fatha („Taica“) Hines (1903–1983), pianist și interpret de jazz.

⁴ Aaron Thibeaux Walker (1910–1975), interpret și compozitor de blues-uri, unul dintre primii care au folosit chitara electrică.

⁵ James Melvin Lunceford (1902–1947), saxofonist și conducător de formație de jazz din epoca swing-ului.

⁶ *Drops of Joy*, formație al cărei solist vocal și chitarist era Jimmy Liggins (1922–1983).

călare pe gabele taților sau își îngropau unchii până la gât în nisip. Bărbați și femei laolaltă jucau crochet sau constituiau echipe de baseball, care nu-și propuneau decât să nimerescă valurile cu mingea. Bunicile vegheau asupra unor termosuri roșii cu mânere albe și unor coșuri pline cu salată de crab, cu șuncă, pui, chifle din aluat dospit și checuri înșirocate cu lămâie – ah, Doamne! Pe urmă, hodoronc-tronc, în 1958, cu o îndrăzneală de poteră, Momâie-Polițaii au scos capetele și dimineața. Un cântăreț din clarinet și nevesta lui se înecaseră chiar înainte de micul-dejun. Anvelopa de camion pe care ieșiseră în larg fusese adusă la mal de valuri și târa după ea smocuri smulse dintr-o barbă. Peste tot se făceau presupuneri și se vorbea în șoaptă că mireasa și-ar fi făcut de cap chiar în luna de miere, dar faptele propriuzise erau neclare. Mai mult ca sigur avusese din plin ocazia. În Complexul lui Cosey, întâlneai mai mulți bărbați neînșurați și arătoși pe metrul pătrat decât oriunde altundeva, abstracție făcând de Atlanta sau chiar de Chicago. Unii dintre ei veneau acolo pentru muzică, dar majoritatea veneau să danseze pe malul mării cu femeile drăguțe.

După ce perechea de înecați a fost scindată – cei doi au fost trimiși la capele funerare diferite –, ai fi zis că femeile fără nici un Dumnezeu și copiii mai căpoși decât catării nu mai aveau nevoie de nici un alt avertisment, că aflaseră de-acum: nu aveau scăpare – zi și noapte, iuți ca fulgerul, una-două țâșneau Momâie-Polițaii din valuri ca să le pedepsească pe femeile rătăcite și să-i înghită cu fulgi cu tot pe copiii nedați pe brazdă. Numai când complexul a început să scape te s-au făcut și ei nevăzuți ușor-ușor, ca hoții de buzunare când o șterg din coada la pâine. Cei câțiva care încă mai aruncau coșuri de prins crabi prin golfulețele dosnice și-i amintesc, probabil, dar acum nu mai erau nici ditamai

formațiile, nici tinerii căsătoriți; dispăruseră și bărcile, și coșurile de picnic, și înotătorii; golful Sooker se transformase într-un depozit de gunoaie scuiplate înapoi de valuri și Susul-Plăjii însuși se scufundase, așa că nimeni nu mai simțea nevoia, nimeni nu mai vroia să-și amintească de pălăriile cele mari sau de bărbile încălcite. Dar asta era hăt-demult, să tot fie patruzeci de ani de-atunci; Cosey și ai lui au dispărut din vizorul public și aproape că nu trece zi să nu-mi fac griji pentru ei.

În afară de mine și de câteva barăci de-ale pescarilor, Susul-Plăjii zace acum la șase metri sub apă, dar hotelul fostului Complex al lui Cosey încă mai stă în picioare. Vorba vine că stă în picioare. Mai degrabă arată ca și cum s-ar da înapoi – parcă s-ar feri de uragane și de asaltul constant al nisipului. Curios efect are țărnul oceanului asupra clădirilor părăsite. Ai șanse să găsești cele mai frumoase cochilii tocmai sus, în capul scărilor, ca niște petale împrăștiate ori niște camee căzute de pe o rochie de gală – și stai și te-ntrebi cum or fi ajuns acolo, atât de departe de ocean. Grămăjoarele de nisip formate prin colțurile portalurilor sau printre grilajele balustradelor sunt mult mai albe decât nisipul plajelor și mult mai fine, ca făina trecută de două ori prin ciur. Degeței cresc până la înălțimea brâului de jur-împrejurul foișoarelor, iar trandafirii, care de obicei detestă solul îngrijit de noi, oamenii, acum îl iau în stăpânire pe tot, cu spini mai mulți decât face murul și cu flori roșii ca sfecla, în fiecare săptămână altele. Pereții de lemn ai hotelului păreau placați cu argint; vopsea de pe ei se scorojea și arăta ca petele unui ceainic nelustruit. Ușile duble, cele mari, erau ferecate cu lacăt. Deocamdată, nu se găsisse nimeni care să le facă țândări ochiurile de geam. Nu îndrăznise nimeni, pentru că-n ochiurile-alea de geam se

oglindea și mutra ta, și tot ce era în spatele tău: hectare întregi de ierburi uscate care mărgineau plajele orbitoare, un cer ca ecranul de cinematograf și oceanul care te dorea mai mult decât orice altceva. Oricâtă singurătate ar fi afară, dacă te uiți înăuntru, hotelul parcă-ți promite și acum o stare de extaz și-ți oferă compania celor mai buni prieteni ai tăi. Și muzică. Icnetul unei balamale de oblon aduce cu strănutul unei trompete; clapele pianului doar cu o pătrime depășesc intensitatea vântului, așa încât riști să nu recunoști vuietul care hălăduiește pe coridoarele și prin camerele-alea zăvorâte.

Vremea la noi e blândă, în general, cu o lumină aparte. Diminețile palide se decolorează și mai tare și se fac amieze albe, după care, pe la ora trei, culorile sunt atât de sălbatice, că te și sperie. Valurile ca de jad și safir se luptă între ele, azvârlind suficientă spumă, cât să speli cearșafurile în ea. Seara, cerul nostru arată ca de pe altă planetă – de undeva unde nu există reguli, unde soarele poate fi de culoarea vișinei putrede și norii – ca macii roșii. Țărnul nostru e ca zahărul – la asta s-au gândit și spaniolii când au dat cu ochii de el pentru prima oară, drept care i-au spus chiar așa, Sucra, nume pe care alții din regiune l-au stâlcit pentru totdeauna și l-au transformat în Sooker.

Nimeni nu se sătura de vremea de la noi, decât atunci când mirosul de la fabrica de conserve ajungea până pe plajă și în hotel. Atunci oaspeții descopereau ce însemna viața de zi cu zi a noastră, a celor din Susul-Plăjii, convinși că de-aia se mutase familia domnului Cosey din hotel și-și construisese căsoiul de pe strada Monarhului. Mirosul de pește parcă nici nu era chiar atât de rău prin părțile-astea. La fel ca putoarea de mlaștină și de privată, mai venea și el cu puțină variație pentru simțuri. Prin anii șaiszeci, însă,

chiar că devenise insuportabil. Noua generație de femei se plângeau că le intra în rochii, le strica pofta de mâncare și le spulbera orice dorință de romantism. Asta se întâmpla cam pe vremea când omenirea a decis că parfumul era singurul miros pentru care ne-a dat Dumnezeu nasuri. Mi-aduc aminte cum încerca Vida s-o liniștească pe prietena unui cântăreț celebru, care-i tot dădea înainte că friptura ei avea gust de ghioc. Eu chiar m-am supărat, pentru că-n bucătărie n-am dat greș niciodată.

Ceva mai târziu, domnul Cosey spunea cui stătea să-l asculte că de-asta i se dusesse lui de răpă afacerea – fiindcă-l păcăliseră albi, îl lăsaseră să cumpere din plajă cât de mult a vrut, știind foarte bine că, la cât de-aproape se găsea fabrica de conserve, plaja aia n-avea cum să fie profitabilă. Din cauza mirosului de pește ajunsese Complexul lui de să-i plângi de milă. Dar eu, una, știu bine că duhoarea care se revărsa peste Susul-Plăjii n-ajungea în golful Sooker decât o dată sau de două ori pe lună, și niciodată din decembrie până în aprilie, când coșurile de prins crabii rămâneau goale, iar fabrica de conserve – închisă. Nu-mi pasă mie de ce spunea el în stânga și-n dreapta; altceva îi adusesse Complexul în ruină. May zicea că libertatea. Ea se dăduse de ceasul morții să țină afacerea în picioare când socrului ei a început să nu-i mai pese și era convinsă că drepturile civile îi distruseseră și familia, și afacerea de familie. Ce vroia să spună era că pe oamenii de culoare îi atrăgea mai mult acum să arunce orașele-n aer, decât să danseze pe țărmul mării. Așa era May și, dacă la început părea doar încăpățânată ca un catâr, până la urmă a luat-o razna cu mințile. Adevărul este altul: că oamenii care în anii patruzeci se dădeau de ceasul morții după un concediu petrecut la Cosey, în anii șaiszeci se lăudau cu Hyatt, cu Hilton, cu

croaziere în Bahamas și la Ocho Rios. La drept vorbind, nici moluștele, nici integrarea nu erau de vină. Poate să spună ea ce-o vrea femeia cu friptura care cică ar fi mirosit a ghioc: dacă numai așa pot să-i asculte pe Wilson Pickett⁷ sau Nellie Lutcher⁸, clienții sunt gata să stea și lângă privată! Și, pe urmă, cine e-n stare să deosebească un miros de altul, când stă lipit de partener, pe un ring de dans aglomerat, în timp ce se cântă Luminile portului⁹? Așa că, în timp ce May dădea vina în fiecare zi pe Martin Luther King Jr. pentru tot ce-i mergea ei prost, hotelul încă mai scotea bani, chiar dacă i se schimbaseră clienții. Ascultați-mă pe mine, că vinovatul trebuia căutat în altă parte. Și-apoi, domnul Cosey era un om deștept. Mai mulți oameni de culoare a ajutat el aici, decât toate programele guvernamentale din ultimii patruzeci de ani. Și nu el a fost cel care a pus lacătul pe hotel și i-a vândut șaptezeci-și-cinci de acri unei firme de construcții – „Șanse Egale” – ca să construiască treizeci-șidouă de case atât de ieftine, că până și cotineaua mea face mai multe parale. Măcar podelele mele sunt de stejar luat la rindea, nu de pin dintr-ăsta lustruit, iar grinzile mele n-or fi ele drepte și măsurate cu rigla, dar sunt de lemn adevărat și-au fost lăsate cum se cuvine la învechit și abia pe urmă proptite-n pari.

Înainte ca Susul-Plăjii să fi fost înecat de uraganul botezat Agnes, fusese o secetă care n-avea nici un nume.

⁷ Wilson Pickett (1941–2006), compozitor și interpret de muzică R&B, rock'n'roll și soul, cunoscut pentru vocea sa aspră, hârșăită, pasională.

⁸ Nellie Lutcher (1912–2007), cântăreață și pianistă de culoare, interpretă de muzică R&B și jazz.

⁹ *Harbor Lights*, titlul unui cântec foarte răspândit, compus în 1950 de Hugh Williams, pe versuri de Jimmy Kennedy.

Vânzarea tocmai se încheiase, nici nu fuseseră bine tratate loturile, când mamele din Susul-Plăjii s-au trezit scoțându-și noroiul din case cu pompele. Puțurile secate și apa mocirloasă le-au speriat în așa hal, c-au renunțat la priveliștea mării și s-au înscris la împrumuturi cu dobândă de doi la sută și ipotecă, pentru case de la stat. Nu le mai era de-ajuns apa de ploaie. Necazuri, șomaj, uragane care veneau după secete, foste zone mlăștinoase, în care noroiul se făcea tare ca piatra de-atâta uscăciune, de până și țânțarii plecau prin alte părți – le-am trăit și eu pe toate cu gândul c-atâta poate să-ți ofere viața. Ei, și pe urmă au fost ridicate casele de stat și cartierului i s-a spus „Malul Mării“, cu toate că nu era. Constructorii au început să le vândă, casele-alea, unor veterani din Vietnam și pensionari albi, dar, când Malul Mării a devenit o soluție pentru oamenii dați afară de la slujbă și care trăiau din bonuri de masă, bisericile și treaba asta cu discriminarea pozitivă au ajuns de nu-și mai vedeau capul de ocupate ce erau. Programele sociale i-au ajutat pe unii și-alții până a ajuns și la noi reconstrucția edilitară. De-atunci înainte, numai unde nu vroiai nu-ți găseai slujbă. Acum e plin de oameni care fac naveta la birouri și laboratoare de spital aflate și la treizeci-și-cinci de kilometri depărtare. Cum se tot fâțâie de colo-colo între căsuțele-alea simpatice, ieftine, și cutare complex de magazine sau cinematografe, sunt atât de fericiți, că n-au nici măcar un gând mai sumbru, darmite amintiri cu Momâie-Polițaii! Nici mie nu mi-au mai trecut prin minte, ăsta-i adevărul, până n-am început să mă gândesc la femeile din familia Cosey și să mă-ntreb dacă ajunseseră, până la urmă, să se omoare între ele. Cine, în afară de mine, ar mai putea ști dacă muriseră acolo, înăuntru, una vărsându-și sufletul pe trepte și strângând în pumn cuțitul cu care-i tăiasse

beregata celeilalte, care-i dăduse să bea otravă? Sau dacă pe una dintre ele o lovise damblaua după ce o împușcase pe cealaltă și, nemaiputând să se miște, nu cumva murise de foame, încremenită în fața frigiderului? Nu le-ar fi găsit nimeni zile întregi. Poate doar când nepotu-său lui Sandler ar fi venit să-și ia plata săptămânală. Deși, poate că n-ar fi rău s-o las mai ușor cu televizorul o vreme.

Pe una dintre ele tot o mai vedeam trecând cu Oldsmobile-ul ăla vechi și mâncat de rugină – se ducea la bancă sau mai dădea pe-aici, din când în când, să mănânce câte-o pârlă Salisbury. Altfel, n-au mai ieșit din căsoiul de pe strada Monarhului de ani de zile. Cam de când una dintre ele s-a întors cu o pungă de cumpărături de la Wal-Mart și se vedea după cum își ținea umerii că era înfrântă. Geanta de voiaj albă Samsonite, cu care plecase, pe-aia n-o mai avea. Parc-o și vedeam pe cealaltă cum îi trântea ușa-n nas – numai că nu i-a trântit-o. Probabil că știau, și una, și alta, că fiecare avea parte de ce merita. Cum sunt mai ale naibii și mai retrase decât majoritatea, li se dă atenția constantă pe care și-o atrag oamenii antipatici. Stau acolo ca niște regine, în casa domnului Cosey, dar, de când am văzut-o pe-aia tânără, care s-a mutat în casă acum câțiva timp, c-avea o fustă scurtă ca o pereche de budigăi și, de fapt, n-avea budigăi deloc, de-atunci mă tem să nu plece amândouă și să mă lase aici de izbeliște, doar cu o poveste ca de babe, cu care să-mi duc zilele. Știu că-i o mizerie, că-i o poveste oarecare născocită ca să le sperii pe femeile rele și să-i potolest pe copiii neascultători. Dar altceva nu mai am. Știu că-mi trebuie și altceva. Ceva mai bun. De pildă, o poveste care s-arate cum femeile fără nici o rușine pot să dea gata chiar și un om bun.

Ia să fredonez eu pe tema asta.